

Reddingshonden; een onmisbare schakel

Door Corry Daalhof

De Stichting Reddings Honden Werkgroep Westervoort heet afgekort RHWW. Bij de vele mensen en instanties die hun hulp inmiddels al inriepen staan zij onder die afkorting bekend. De RHWW werd in 1989 opgericht en is een vrijwilligersorganisatie zonder winstoogmerk. Het voornaamste doel van de stichting is het opsporen van vermiste of bijvoorbeeld onder puin bedolven personen.

Het doel van de RHWW is om reddingshondenteams op te leiden om samen met andere leden van de RHWW als inzetgroep te kunnen deelnemen aan inzetten en reddingsoperaties om vermiste personen op te sporen. De club heeft momenteel zo'n 40 leden inclusief het ondersteuningsteam.

De helft van deze leden is reddingshondengeleider. Sommige honden hebben inmiddels een schat aan ervaring opgedaan, andere honden zijn nog in opleiding. Deze opleiding duurt twee jaar.

De RHWW beschikt over een ondersteuningsteam. Dat team bestaat onder andere uit duikers die helpen tijdens het waterzoeken, klimmers en personen die de logistieke voor-

ziening voor hun rekening nemen. Ook heeft de RHWW noodzakelijke hulpmiddelen zoals een boot met trailer, een mobiele commandopost, een sonarinstallatie, Global positioning system (GPS) en communicatiemiddelen zoals portofoons en semadigits. Onmisbare hulpmiddelen om hun zoekacties goed uit te voeren. Vanwege de aard van hun werkzaamheden werkt de RHWW regelmatig samen met de politie en de brandweer. Het verzoek tot opsporing van vermiste of bedolven personen zijn immers vaak van deze twee disciplines afkomstig. De RHWW werkt ook samen met het televisieprogramma 'Vermist' van de Tros. Overigens kunnen ook particulieren een beroep doen op de RHWW als iemand vermist wordt. "Wij vinden het onze taak iedereen te helpen, arm of rijk", stelt secretaris Gerrit Spaan.

Belangrijkste schakel

In de jaren dat de RHWW actief is, werden al veel vermiste personen teruggevonden. Niet alleen in Nederland, want de RHWW is Internationaal actief. De laatste jaren zijn er onder andere zoekacties geweest in Italië, Kreta, Oostenrijk, Rusland, Portugal, Frankrijk en recentelijk in Thailand.

Voor een stichting als de RHWW zijn de honden de onmisbare en belangrijkste schakels bij het zoeken naar vermiste personen. Zowel overdag als 's nachts zijn de trouwe viervoeters inzetbaar omdat honden hun 'neus' achterna gaan en niet afhankelijk zijn van licht om te werken. "Mensen geven constant microscopisch kleine deeltjes af die het vanwege zijn enorm ontwikkelde reukvermogen voor de hond mogelijk maken een vermist persoon op te sporen." Als een hond wat gevonden heeft, maakt hij dat kenbaar door blaffen of bring-selen in de vlakte, door te krabben en blaffen op het puin en door blaffen of waterhappen op het water. Een bringsel is een koker die aan de halsband van de hond hangt. Als een persoon is gevonden, neemt de hond de bringsel in zijn bek en gaat hij terug naar zijn geleider. Deze weet dan dat de hond iemand heeft gevonden.

Geurstromen

Herders, retrievers en kruisingen van deze rassen zijn speciaal geschikt voor dit werk. De honden van de leden van de RHWW zijn 'gewone' huishonden die door opleidingen, oefening en ervaringen steeds beter worden in hun werk. De nadruk ligt op het apporteren en het sociale karakter van de hond. Tijdens de opleiding van de jonge hond is de buitdrift erg belangrijk. Door de koppeling van buit en slachtoffer gaat een jonge hond de geurbron zoeken. Hierdoor zal hij later als reddingshond reageren op geurstromen die door de wind worden vervoerd. De honden zoeken alleen liggende, zittende of hangende personen of geurpunten op zowel het water als in het puin.

Doordat de honden deze onderscheiding maken, kunnen andere aanwezige hulpdiensten gewoon doorgaan met hun werk. De honden moeten continu inzetbaar zijn, dat kan alleen bereikt worden door een voortdurende training bij de RHWW. De trainingen vinden plaats op het gebied van vlak- tezoeken, puinzoeken en het lokaliseren van drenkelingen. De RHWW krijgt vooral voor dit laatste veel verzoeken binnen.

Een aankomend reddingshondenteam wordt door eigen instructeurs opgeleid tot een inzetteam. De opleiding duurt in totaal ruim twee jaar en vergt wekelijkse trainingen. Naast die trainingen is er theoretische stof die behandeld moet worden. De veiligheid van de honden en de leden staat altijd voorop. De inzetleider is de persoon die een inzet leidt en beslissingen neemt waar het inzetteam zich aan dient te houden. Daarnaast is hij/zij aanspreekpunt voor andere disciplines of de opdrachtgever.

Nuttig

Wat bezielt iemand om met zijn hond jarenlange opleidingen te volgen en daarna steeds deel te nemen aan oefeningen en trainingen? Koos Sohns vertelt: "Ik vind het leuk om me samen met mijn hond nuttig te maken voor de maatschappij. Als we iemand gevonden hebben, geeft dat de familie of gezin toch weer rust. Ook al is de gevonden persoon meestal al overleden."

De RHWW wordt vaak pas lang na een vermissing benaderd met een hulpverzoek. Velen vinden dat reddingshonden vaker en vooral veel sneller ingezet moeten worden.

"In dit werk zijn er veel moeilijke momenten. Tijdens de opleiding ga je soms door diepe dalen en vraag je jezelf ook wel eens af waarom je toch doorgaat om je inzetbevoegdheid te halen. Ook tijdens inzetten zijn er moeilijke momenten, een vermiste vinden die overleden is kan een behoorlijke impact hebben." Deze moeilijke momenten worden volgens Koos prima opgevangen door de mensen van de groep. "Na elke inzet volgt meteen een evaluatie, dat is een prima moment om je verhaal te doen en de emoties te verwerken."

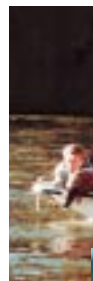
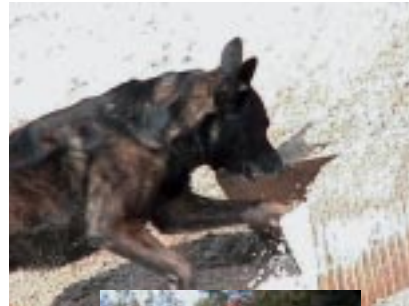
Arbocheck

De leden van de RHWW zien elkaar ook op andere momenten dan inzetten en trainingen. "Bij de één is dat meer dan bij de ander. We zien elkaar bij andere activiteiten, bij voorbereidingen of in werkgroepjes. Momenteel hebben we een werkgroepje om een Arbocheck vrijwilligerswerk te doen. Het resultaat daarvan wordt een handboek waar afspraken, richtlijnen en protocollen zijn opgenomen. We doen dit om risico's te verminderen, de communicatie te verbeteren en vooral kwaliteit te kunnen leveren op het moment van een inzet." Koos en zijn labrador Buddy zijn sinds vorig jaar inzetbaar en ze maakten op een enkele uitzondering na, alle inzetten mee.

Geen subsidie

De RHWW is al enige tijd bezig een eigen gebouw van de grond te krijgen. Hierin kan het her en der opgeslagen materiaal een plaats krijgen. Het gebouw zou ook gebruikt moeten worden als trainingscentrum voor honden en begelei-

ders. Een geschikt terrein is al gevonden, maar de 150.000 euro die betaald moet worden voor het gebouw kan de stichting niet opbrengen. Dus ging men op zoek naar subsidiemogelijkheden. De RWHH klopte aan bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. Daar kregen ze te horen dat ze hun verzoek beter bij de gemeente Westervoort konden neerleggen. Westervoort echter stelde dat de stichting gemeentegrensoverschrijdend werkt en dus bij de provincie aan moet klopp-

pen. Dus zocht de RWHH contact met de provinciale overheid in Gelderland. Waar ze te horen kregen: "Uw leden komen uit verschillende provincies, u moet dus niet bij ons zijn. Dit is typisch iets voor het ministerie van Binnenlandse Zaken." Zo was de cirkel weer rond en heeft de RWHH nog steeds geen geld voor de financiering van het gebouw. "Dat is wrang. Iedereen is overtuigd van het nut van ons werk maar niemand kan of wil helpen."

Ideeën

Op subsidie rekenen ze al niet meer. De hoop is nu gevestigd op het bedrijfsleven en op het krijgen van veel nieuwe donateurs. Op de website www.reddingshonden.nl staat naast veel informatie over de stichting zelf, ook een oproep. De RWHH zoekt ideeën om het benodigde geld bijeen te krijgen en roept iedereen op creatief mee te denken. Secretaris Gerrit Spaan vertelt dat er naar aanleiding van een artikel in de Telegraaf veel media-aandacht is voor de RWHH. Tot een constructieve oplossing heeft het echter nog niet geleid.